

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 186/2010-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. apríla 2010 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 260/07 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. októbra 2009 a 28. decembra 2009 doručená rovnaká sťažnosť MUDr. D. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 260/07.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 22. októbra 2007 na okresnom súde proti spoločnosti B., spol. s r. o (ďalej aj „odporca“), žalobný návrh na „neplatnosť hlasovania na domovej schôdzi“. Podľa názoru sťažovateľa „okrem výpalníctva poplatkov súd nevykonal nič za dobu dva roky. Dokonca nie je schopný vyžiadať *ORIGINÁLY DŔKAZY - zápisnicu zo schôdze a prezenčnú listinu(...)* Odporca je totiž známy, že dokáže porušovať zákon č. 182/1993 Zb. a dopisovať podpisy dodatočne, falšovať podpisy, podpisovať mená osobou, ktorá nevlastní žiaden byt a tak pripraviť prezenčnú listinu aj za účelom získania *BANKOVÉHO ÚVERU*. Sudkyňa pozná tieto praktiky, ale ich chráni.“.

Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd Bratislava II v konaní 20C/260/2007 porušuje základné práva D. B. garantované čl. 48 ods. 2, Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 medzinárodného dohovoru.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje konať bez ďalších prieťahov a zabezpečiť dôkazy na verejné prerokovanie veci a rozhodnúť v lehote 3 mesiace.

Okresný súd Bratislava II je povinný zaplatiť D. B. satisfakciu vo výške 10.000 Eur v lehote 15 dní od dňa doručenia Nálezu Ústavného súdu.

Okresný súd Bratislava II je povinný zaplatiť advokátovi trovy konania v lehote 15 dní.“

Sťažovateľ požiadal aj o ustanovenie advokáta na zastupovanie pred ústavným súdom „z dôvodu, že je plne invalidný od roku 2001, nositeľom ŤZP od roku 2003, nemá možnosť zárobku, nemá žiadny príjem od mája 2006, žije na dlh a žije pod *TLAKOM JUSTIČNEJ PERZEKÚCIE*“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05).

Sťažovateľ namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti

v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 260/07.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd vychádzajúc zo sťažnosti a z jej príloh, ale najmä z obsahu súvisiaceho spisu okresného súdu, ktorý si vyžiadal, zistil, že napadnuté konanie začalo na základe žalobného návrhu sťažovateľa 22. októbra 2007, pričom sťažovateľ neuhradil súdny poplatok, hoci poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu (§ 5 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov), a rovnako pri podaní návrhu ani nepožiadaval okresný súd o oslobodenie od súdnych poplatkov za podaný návrh. Dňa 6. novembra 2007 okresný súd vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za návrh, avšak sťažovateľ reagujúc na túto výzvu 7. novembra 2007 uviedol, že *„Žalobca má nárok na oslobodenie od poplatkov, tie bude platiť odporca pre porušovanie zákona“*. K svojmu prípisu pripojil aj vyplnený formulár potvrdenia o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch na oslobodenie od súdnych poplatkov. Následne okresný súd zisťoval majetkové pomery sťažovateľa, napr. aj prostredníctvom S. p., a doručil návrh odporcovi na vyjadrenie. Odporca sa k návrhu vyjadril 21. januára 2008. Z dôvodu *„stáže sudcu na KS BA“* bola vec 3. apríla 2008 prikázaná sudkyňi JUDr. J. Š., ktorá pokračovala v zisťovaní majetkových pomerov sťažovateľa aj prostredníctvom S. v Ž., G. v B. a pod. S. v Ž. vo svojej odpovedi 28. augusta 2008 zaslala okresnému súdu fotokópiu kúpnej zmluvy uzavretej 23. marca 2002 medzi M. K. ako predávajúcim a sťažovateľom ako kupujúcim, ktorou predávajúci

predal sťažovateľovi nehnuteľnosti za „kúpnu cenu 184 630 Sk“. Do spisu bola založená aj kúpna zmluva týkajúca sa nehnuteľností ležiacich v obci D., ktoré sťažovateľ previedol na kupujúcu „za kúpnu cenu vo výške 1.992.000,-Sk“. Vec bola 20. apríla 2009 pridelená na prerokovanie a rozhodnutie zákonnému sudcovi JUDr. K. P., ktorý však predsedníčke súdu oznámil dôvody svojho vylúčenia, pretože sťažovateľ „vedie na tunajšom súde voči mojej osobe konanie na ochranu osobnosti“. Vec bola 2. júla pridelená zákonnej sudkyňi Mgr. A. Č., ktorá uznesením z 9. septembra 2009 rozhodla, že sťažovateľovi sa v napadnutom konaní oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznáva. Proti uvedenému uzneseniu podal sťažovateľ 9. októbra 2009 odvolanie, a preto bol spis 14. októbra 2009 predložený odvolaciemu súdu, aby rozhodol o tomto odvolaní. Sťažovateľ sa vo svojom podaní doručenom okresnému súdu 29. októbra 2009 na adresu zákonnej sudkyne Mgr. A. Č. vyjadroval okrem iného aj takto: „*Hlúpa sudkyňa A. Č. ... na sudkyňu žalobca (sťažovateľ, pozn.) podáva podnet na konanie o jej spôsobilosti na právne úkony, ... NADSUDKYŇA*“ a pod. Krajský súd v Bratislave napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa toho istého dňa potvrdil. Dňa 7. decembra 2009 sudkyňa Mgr. A. Č. oznámila predsedníčke súdu dôvody svojho vylúčenia, pretože sťažovateľ „*podal voči mojej osobe trestné oznámenie, návrh na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony(...) návrh na ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy*“. Dňa 8. decembra 2009 bola vec pridelená zákonnej sudkyňi JUDr. O. N., ktorá tiež oznámila predsedníčke súdu dôvody svojho vylúčenia, pretože sťažovateľ „*vedie voči mne vedie súdny spor o ochranu osobnosti*“. Vec bola 15. decembra 2009 pridelená na prerokovanie a rozhodnutie JUDr. K. F., ktorá 12. januára 2010 vyzvala sťažovateľa, aby pod následkami zastavenia konania zaplatil súdny poplatok za návrh. Keďže k zaplateniu uvedeného súdneho poplatku nedošlo, súd uznesením z 22. februára 2010 napadnuté konanie zastavil. Sťažovateľ podal proti tomuto uzneseniu odvolanie, v ktorom o zákonnej sudkyňi uviedol, že „*napomáha zločincovi odporcovi*“, a o okresnom súde, že „*ide o hniezdo kriminálnikov nie dôstojnú súdnu budovu s morálnymi a čestnými sudcami*“.

Ústavný súd predovšetkým poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru (napr. I. ÚS 122/04, II. ÚS 146/06), podľa ktorej požiadavka na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. konanie v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru)

môže mať svoju plnú relevanciu len pri takom návrhu na začatie konania, ktorý spĺňa všetky zákonom predpísané obsahové a formálne náležitosti vrátane úhrady súdnych poplatkov za podaný návrh.

Napriek tomu, že nedostatky náležitostí návrhu samy osebe nemôžu ospravedlniť nečinnosť okresného súdu ani urobiť sťažovateľa zodpovedným za vzniknuté prieťahy (pozri napr. I. ÚS 47/96), v danom prípade je však evidentné, že okresný súd sa snažil v podstate priebežne odstrániť nedostatky napadnutého konania a snažil sa získať objektívne podklady o majetkových pomeroch sťažovateľa, ktorý v tomto smere vôbec nebol súčinnosťný, ba naopak, sústavne a bez výnimky urážal konajúcich sudcov, podal proti nim žaloby, a tým muselo opakovane dôjsť k ustanoveniu iného zákonného sudcu.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ svojím postupom sám znemožnil okresnému súdu plynulo konať, pretože konanie v súlade s čl. 48 ods. 2 ústavy predpokladá tiež žalobný návrh, ktorý spĺňa zákonom ustanovené náležitosti, pričom v danom prípade tieto podmienky splnené neboli (mutatis mutandis I. ÚS 128/03, I. ÚS 252/06).

Ústavný súd zobral taktiež do úvahy, že rozhodovanie o procesných návrhoch, o ktorých je podľa príslušných procesných kódexov (napr. Občianskeho súdneho poriadku) všeobecný súd povinný rozhodnúť ešte pred vlastným prerokovaním a rozhodnutím o merite veci, je okolnosťou, na ktorú sa musí prihliadať pri posudzovaní tvrdenia o porušení základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), pretože takáto okolnosť v zásade bráni súdu konať a rozhodnúť vo veci samej, a tým splniť účel tohto základného práva, ktorým je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (I. ÚS 128/03, II. ÚS 133/03). Využitie možností daných navrhovateľovi procesnými predpismi na uplatňovanie a presadzovanie jeho práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prieťahy (napr. I. ÚS 31/01). Sťažovateľ však v napadnutom konaní pred okresným súdom nesporne prispel k celkovej dĺžke konania svojimi „neúspešnými“

procesnými návrhmi (napr. odvolaním proti uzneseniu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov).

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prierah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné prierahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prierahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prierahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01). Postup okresného súdu v danej veci sa v napadnutom konaní zjavne nevyznačuje takými významnými prierahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prierahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade s doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup okresného súdu v označenom konaní po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Okrem uvedeného ústavný súd pri skúmaní náležitostí sťažnosti zistil, že obsahom tejto sťažnosti, ale aj podaní, ktoré sťažovateľ adresoval okresnému súdu, sú aj hrubo urážlivé a útočné výroky sťažovateľa predovšetkým na adresu súdu a zákonných sudcov v napadnutom konaní, a to konkrétne: „*TLAK JUSTIČNEJ PERSEKÚCIE(...) ide o hniezdo kriminálnikov nie dôstojnú súdnu budovu s morálnymi a čestnými sudcami(...) hlúpa sudkyňa(...) napomáha zločincovi(...) na sudkyňu žalobca podáva podnet na konanie o jej spôsobilosti na právne úkony*“ a iné.

Používanie takýchto neadekvátnych výrokov proti orgánom verejnej moci a ich príslušníkom prekračuje hranice normálneho správania a vyjadruje len dešpekt k právam, dôstojnosti a osobnosti iných.

Ústavný súd sťažovateľa vo vzťahu k jeho predmetnému správaniu už viacnásobne upozornil aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej v zásade smie byť sťažnosť odmietnutá ako neprijateľná, ak bola vedome založená na nepravdivých faktoch a rovnako ak používa útočný, resp. hrubo urážlivý jazyk [napr. v prípade Řehák proti Českej republike (rozhodnutie komory – II. Sekcia, z 18. mája 2004, sťažnosť č. 67208/01), v prípade Varbanov proti Bulharsku (rozsudok komory – IV. Sekcia, 5. októbra 2000, sťažnosť č. 31365/96, ods. 36, ECHR 2000-X)].

Správanie sťažovateľa, ktorého cieľom je uškodiť reputácii druhého účastníka konania, je teda podľa názoru ústavného súdu možné označiť za zneužitie práva na podanie sťažnosti a je v rozpore s účelom takéhoto práva.

S prihliadnutím na uvedené skutočnosti a na okolnosti prípadu ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť odmietol aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho významu rozhodovať o žiadosti sťažovateľa o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. apríla 2010